

Jerzy Siemiaszko

Puchówka, gm. Wieliczka, woj.
suwalskie. Stanowiska 9 i 10

Informator Archeologiczny : badania 20, 13

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POCZÓWKA, gm. Wialiczka
woj. suwalskie
Stanowiska 9 i 10

Muzeum Okręgowe
w Suwałkach

Badania prowadził mgr Jerzy Siemaszko. Finansowało Muzeum Okręgowe w Suwałkach. Pierwszy sezon badań. Obozowiiska mezolityczne kultury niemeńskiej. Osada średniowieczna i nowożytna.

Stanowiska 9 i 10 w Puchówce leżą w dorzeczu Legi, na północnym skraju torfowiska Czarnówka. Znajdują się one na niskim cyplu akumulacji jeziornej, otoczonym od północy, zachodu i południa łakami torfowymi. Stanowiska znajdują się częściowo na polu ornym, w części zaś pokryte są łąką.

W pierwszym sezonie badawczym, po szczegółowych badaniach planigraficznych, skoncentrowano się na rozpoznaniu zasięgu i stopnia zachowania punktów osadniczych. Eksploatację prowadzono wykopami sondatowymi o powierzchni 1 m². Założono 48 sondaty na całej długości cypla, w odstępach 5 lub 10 m.

Badania dowiodły, iż wydzielone na podstawie rozrzutu zabytków na powierzchni stanowiska 9 i 10 w rzeczywistości łączą się ze sobą. W ich obrębie zlokalizowano cztery skupiska zabytków krzemiennych, o zarysach częściowo zatartych wskutek głębokiej orki.

Materiały krzemienne z sondaty i zebrane z powierzchni stanowiska wykazują dużą jednorodność kulturową. Regularny widrowy i wiórkowy półsurowiec, specyficzna, "ołówkowata" forma rdzeni, technika kautyzowania półsurowca, stosowania retuszu półstromego i mikroretuszu - wskazuje na związek tego inwentarza z kulturami kręgu kundajskiego, a ściślej z kulturą niemeńską. Potwierdza to analiza typologiczna narzędzi: obecność liściaków kundajskich obok form świderskich, wkładki retuszowane różnych typów (głównie MA i MB), duża ilość ryłców, wśród których występują łamańce oraz obecność smukłych drapaczy widrowych o słabo zakolonym drapisku. Elementami obcymi kulturowo są skrobacze wielorakie i wielokątne i pojedynczy tyłczak Stawinoga.

Poszczególne skupiska wykazują dużą rozpiętość chronologiczną. Skupienie centralne i zachodnie można datować na dolny mezolit. Leżące w niższych partiach cypla skupiska wschodnie i południowe zawierają skrobacze, co wskazuje na młodszą, zapewne atlantycki wiek znalezisk.

W centralnej części stanowiska, na kulminacji i południowym stoku cypla odkryto warstwę kulturową o miąższości 25 - 60 cm. Warstwa ta, o barwie brunatnoszarej, nieraz niemal czarnej, zawierała fragmenty ceramiki i tużla. Jest to pozostałość osady średniowiecznej i nowożytnej.

Zabytki znajdują się w Muzeum Okręgowym w Suwałkach.

Badania będą kontynuowane.

SKOTNIK, gm. Aleksandrow
woj. piotrkowski
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził dr Krzysztof Cyrek. Finansował WZ w Piotrkowie Trybunalskim. Pierwszy sezon badań. Obozowisko mezolityczne.

Stanowisko położone jest na wydymionej terrazie nadzalewowej prawego brzegu Pilicy. Celem badań sondatowo-wykopaliskowych było bliższe poznanie stanowiska zarejestrowanego jako kilka skupień schyłkowo-paleolitycznych i mezolitycznych wyrobów krzemiennych silnie rozproszonych na stoku i u jego podnóża. Na całym obszarze występowania zabytków /ok. 0,5 ha/ wykonano ok. 300 dołków sondatowych oraz 4 wykopy sondatowe o łącznej powierzchni 45 m². Efektem było odkrycie dwóch krzemiennic mezolitycznych na złożu wódnym. Okrągłe w planie Ncxyły po około 100 wyrobów krzemiennych ze sporym udziałem rdzeni i narzędzi /4 zbrojunki, 3 rylice, 2 drapacze, 1 przekłuwacz oraz 5 rdzeni/. Formy te nawiązują bardzo jednoznacznie